

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieckach

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO DS.
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
DZIAŁAJĄCEGO NA TERENIE GMINY PIECKI
ZA ROK 2023**

Piecki, 06 marzec 2024

Spis treści

Wstęp

- I. Podstawy prawne i funkcjonowanie Zespołu
- II. Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej
- III. Skład Zespołu Interdyscyplinarnego
- IV. Działania podjęte w ramach realizacji procedury Niebieskiej Karty
- V. Podsumowanie i wnioski

Wstęp

Opracowany dokument stanowi opis najważniejszych działań realizowanych w 2023r w ramach **Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony ofiar Przemocy w Rodzinie** zgodnie z Uchwałą nr X/64/19 z dnia 28 czerwca 2019r. Działania te realizowane były przez policję, służbę zdrowia, placówki oświatowe, jednostki pomocy społecznej działającej na terenie gminy, we współpracy z organizacjami pozarządowymi i ukierunkowane są zarówno dla osób doznających przemoc w rodzinie jak i osób stosujących przemoc w rodzinie.

Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej zawiera:

Diagnozę dotyczącą realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2015r o przeciwdziałaniu pomocy w rodzinie (Dz.U. z 2023r, poz 535 z póź. zm) wykonanych przez Zespół Interdyscyplinarny, a także realizację procedury „Niebieskiej Karty”

Opis działań w zakresie realizacji procedury „Niebieskiej Karty”

Posumowanie i wnioski.

Sprawozdanie przygotowane zostało w oparciu o dane pozyskane od poszczególnych przedstawicieli służb realizujących działania w procedurze „Niebieskiej Karty”.

I. Podstawy prawne i funkcjonowanie Zespołu

W gminie Piecki nieprzerwalnie od 2011r funkcjonuje powołany przez Wójta Gminy Piecki Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy (uchwały Nr VI/24/2011 Rady Gminy w Pieckach z dnia 8 kwietnia 2011r w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Pieckach oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania i Zarządzenie Nr 61/2012 Wójta Gminy Piecki Zespół Interdyscyplinarny swoim działaniem obejmuje gminę Piecki.

Następnie w czerwcu 2023r w związku ze zmianą przepisów – ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w dniu 12 września 2023r Wójt Gminy Piecka na podstawie Zarządzenia Nr169/2023r na nowo powołał Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Piecki w zmienionym składzie.

Obecnie liczba członków zespołu wynosi 9 osób.

Pierwsze spotkanie nowych członków Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło się w dniu 19 września 2023r. Na spotkaniu członkowie Zespołu podjęli 2 uchwały zespołu:

1. Uchwałę Nr 1/2023 Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Piecki z dnia 19 września 2023 r. w sprawie przyjęcia regulaminu zespołu interdyscyplinarnego.
2. Uchwałę Nr 2/2023 Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Piecki z dnia 19 września 2023 r. w sprawie wyboru przewodniczącego oraz zastępcy przewodniczącego zespołu Interdyscyplinarnego

Wójt Gminy powołał członków Zespołu celem zintegrowania działań służb i instytucji na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Piecki.

Obowiązek utworzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, jako zadania własnego gminy, wynika z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów podejmujących współpracę celem udzielenia pomocy osobom lub rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy. Działania Zespołu skierowane są do rodzin znajdujących się w kryzysie, niewydolnych wychowawczo i ukierunkowane są na rozwiązanie konkretnego problemu w rodzinie. Głównym celem działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc domową.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w indywidualnych przypadkach Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupy robocze ,(od września grupę diagnostyczno pomocową), których pracę przeprowadzone są w zależności od zgłaszanych potrzeb lub wynikających problemów występujących w indywidualnych przypadkach. Członkami grupy roboczej, grupy diagnostyczno pomocowej mogą być członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego lub inni pracownicy instytucji, z którymi podpisane są porozumienia o współpracy. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych, diagnostyczno pomocowych zgodnie z zawartymi porozumieniami, wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych, dlatego też porozumienie stanowi jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości udziału w posiedzeniach i pracach zespołu lub grup roboczych wytypowanych przedstawicieli.

II. Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych:

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i

koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3–5, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową

W listopadzie 2023r członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego diagnozowali zjawisko przemocy na terenie gminy na podstawie ankiet które były niezbędnym załącznikiem do późniejszych prac **nad Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2027**

III. Skład Zespołu Interdyscyplinarnego

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele (według zarządzenia Wójta Nr 169/2023 z dnia 12 września 2023r) :

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieckach
- Posterunku Policji w Pieckach
- Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Pieckach
- Szkoły Podstawowej w Pieckach
- Szkoły Podstawowej w Nawiadach
- Samorządowego Przedszkola w Pieckach
- Sądu Rejonowego w Mrągowie
- Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Parafialny Zespół Caritas w Pieckach

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie wyżej wymienionej uchwały, zarządzenia Wójta Gminy oraz porozumień zawartych między Wójtem Gminy Piecki, a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Członkowie Zespołu pracują w ramach pełnienia obowiązków zawodowych.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieckach.

IV. Działania podejmowane w ramach realizacji procedury Niebieskiej Karty

Od marca 2012r do chwili obecnej do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 172 Niebieskich Kart.

W roku 2023 wpłynęło 13 Niebieskich Kart, które spowodowały wydanie 13 zarządzeń/ uchwał ustalających osobowe składy specjalistów wchodzących do grup Roboczych/ diagnostyczno pomocowych. Ponadto w realizacji były Niebieskie Karty z 2022 r. które wymagały dalszych działań zarówno ze strony członków rodziny jak i członków grup roboczych.

Nadzór nad ich działaniem sprawował Przewodniczący Zespołu. Zadaniem grup roboczych/diagnostyczno pomocowych było opracowanie i realizacja planu pomocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodziny, dokumentowanie podejmowanych działań i efektów.

W trakcie pracy grup roboczych podjęto następujące działania;

- zawiadomiono Prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa znęcania się fizycznego i psychicznego (1 rodziny),
- powiadomiono Sąd Rodziny o potrzebie ingerencji we władzę rodzicielską (1 rodziny),
- kierowano wnioski do GKRPA (10 wniosków)
- kierowano do specjalistów tj. psychologa, konsultanta ds. uzależnień i współuzależnieni, radcy prawnego, pracownika socjalnego, terapeuty, psychiatry
- zaproponowano uczestnictwo w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy
- skierowano ofiarę do ośrodka dla osób doznających przemocy (1 rodzina)
- kierowanie dzieci do udziału w zajęciach w ramach Profilaktycznej Akcji Wakacyjnej
- monitorowano środowiska (pracownik socjalny, dzielnicowy)
- organizowanie spotkań w formie konferencji grupy rodziny(spotkanie z psychologiem i prawnikiem)
- współpraca z asystentem rodziny
- zastosowanie „nakazu zakazu”

Na chwilę obecną procedur Niebieskich Kart z roku 2023 zostało zakończonych 9 a w stosunku do pozostałych procedura nadal jest prowadzona.

Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Do wszczęcia procedury Niebieskiej Karty uprawnionych było 5 podmiotów tj: policja, GOPS, GKPiRPA, oświata, służba zdrowia. Z uprawnień ustawowych do wdrażania Niebieskich Kart w 2022 roku korzystał 2 wymieniony w Ustawie o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie podmiot i jest to: policja oraz oświata .

Działania realizowane w ramach pracy Zespołu powinny być współfinansowane z budżetu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej

Członkowie Grup Roboczych/ diagnostyczno pomocowych aby skutecznie rozwiązywać problemy będące skutkiem zachowań przemocowych i proponować możliwości, z jakich mogą skorzystać ofiary przemocy jak i sprawcy, zobowiązani są do systematycznego podnoszenia wiedzy i zdobywanie nowych specjalizacji. W tym celu przedstawiciele grup brali udział w wymienionych poniżej szkoleniach i spotkaniach (stacjonarnych i on - line):

- „Zmiany do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” 07.06.2023 r.
 - „Przeciwdziałanie przemocy domowej” 07.07.2023 r.
 - „Procedura NK” 26.10.2023 r.
 - „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy” 20.11.2023 r.
 - „Praca z osobą doznającą przemocy” 15-17.11.2023 r.
- podnieśli swoje kwalifikacje na szkoleniach online oraz stacjonarnie.

Ponadto w dniu 20 listopada 2023r. w GOPS Pieckach zorganizowano konferencję szkoleniową pt. „System przeciwdziałania przemocy domowej w świetle nowych uregulowań prawnych”, które poprowadziła Pani Marzena Bartosiewicz- Naczelnik Wydziału ds. Przeciwdziałania Przemocy Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania w MRiPS.

Uczestnikami szkolenia byli:

- członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Diagnostyczno-Pomocowych ds. przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób dotkniętych przemocą
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- specjaliści Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego
- przedstawiciele samorządu gminy i organizacji pozarządowych w tym : PCPR, Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej

W sumie udział wzięło 32 osób.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej wraz z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pieckach już po raz jedenasty przystąpił do międzynarodowej kampanii społecznej „Biała Wstążka”

Kampania „Biała wstążka” powstała z inicjatywy mężczyzn i jest głównie do nich adresowana. Biała wstążka symbolizuje zobowiązanie do przerywania milczenia w kwestiach przemocy wobec kobiet i powstrzymania się od wszelkich form jej stosowania.

Pierwszy etap odbył się w dniu 8 grudnia 2023r w Szkole Podstawowej w Nawiadach oraz Samorządowym Przedszkolu w Pieckach gdzie dzieci z w/w placówek rozdawały mieszkańcom pobliskich miejscowości materiały informacyjno- edukacyjne na temat przemocy oraz przypinały emblematy z logo „Białej Wstążki”, które zostały zakupione z budżetu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Piecki na lata 2023-2026.

Natomiast drugi etap odbył się w dniu 9 grudnia 2023r w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pieckach ul. Zwycięstwa 35/2 w godzinach 9.00 – 12.00 gdzie zorganizowana została akcja „OTWARTYCH DRZWI”, w ramach której konsultacji udzielali dzielnicowy, Przewodniczący GKP i RPA , Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy , pracownik socjalny.

V. Podsumowanie i wnioski

Działania podejmowane przez Zespół Interdyscyplinarny są spójne z zadaniami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w latach 2019-2023 .

Z działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych/grup diagnostyczno pomocowych wynika, że interdyscyplinarność ma wiele zalet –szybki przepływ informacji pomiędzy służbami społecznymi, możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych, nie powielających się i nie wykluczających się wzajemnie. Interdyscyplinarne podejście zwiększa skuteczność, kompetencje z powodu wykorzystania możliwości, jakie gmina posiada, a zaplanowana wspólna, profesjonalna pomoc przynosi lepsze rezultaty. Osoby doznające przemocy potrzebują zwykle pomocy psychologicznej, prawnej, materialnej, medycznej, a także wsparcia emocjonalnego. Dlatego przeciwdziałanie przemocy w rodzinie nie może opierać się wyłącznie na działalności jednej instytucji, gdyż żadna z nich nie ma wystarczających narzędzi, kompetencji i możliwości rozwiązania problemów rodziny uwikłanej w przemoc.

Sporzadziła: Monika Bijaczewska
Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy